

Přátelé s výhodami: Nepál úspěšně kráčí po ekonomickém laně mezi sousední Čínou a Indií

 rt.com/india/609324-himalayan-challenge-nepal-india-china

Nepál je politicky rozdělen na ty, kteří chtějí napodobit růst svých sousedů, a ty, kteří se bojí upadnout do dluhové pastí

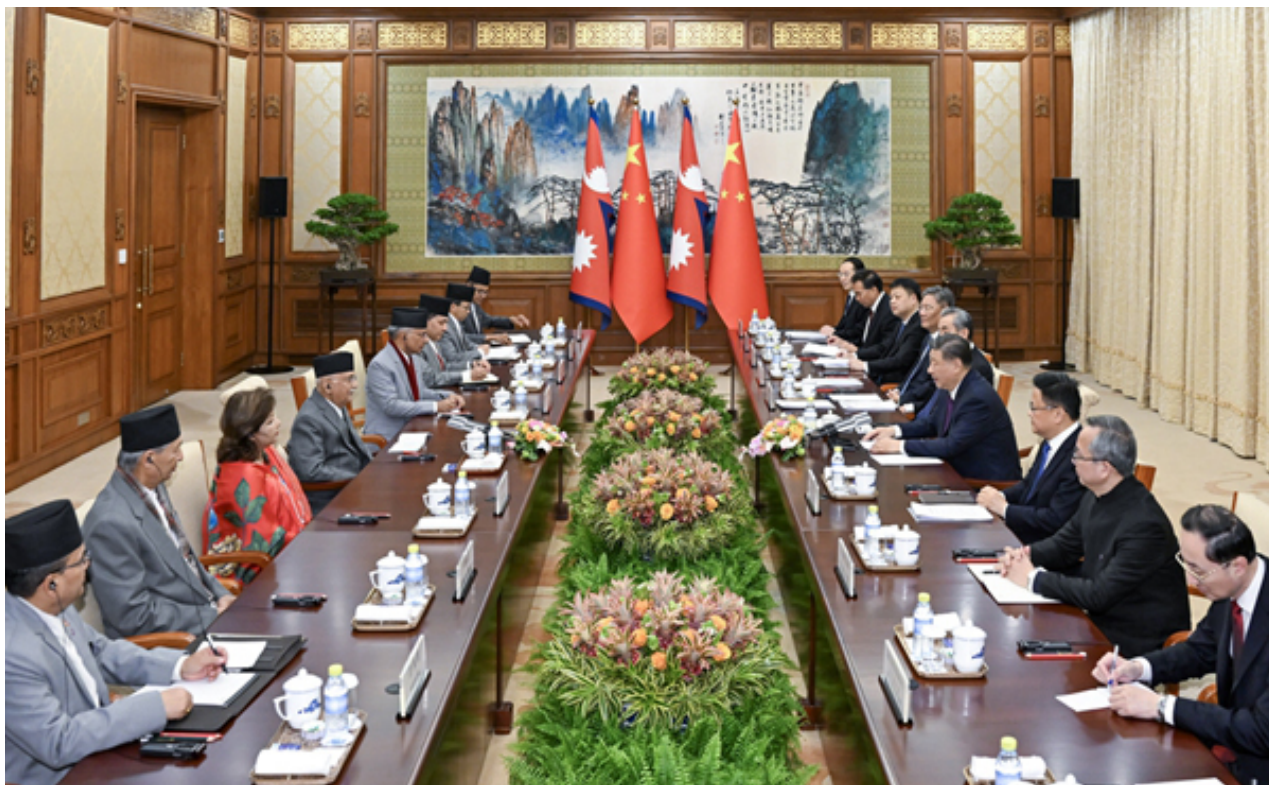
Po několika dlouhých letech nejistoty Nepál a Čína podepsaly rámcovou dohodu o spolupráci v rámci iniciativy Belt and Road Initiative (BRI) – velkého plánu Pekingů na rozvoj nových obchodních cest spojujících jej se zbytkem světa. Stalo se tak začátkem tohoto měsíce během návštěvy premiéra KP Sharma Oliho v Pekingu.

V roce 2020 zaslala čínská vláda Nepálu návrh rámcové dohody. Přestože Káthmándú již v květnu 2017 podepsalo memorandum o porozumění z této iniciativy, v dalších krocích nepokračovalo.

Uvedeným důvodem bylo financování projektů: Čína chtěla poskytovat půjčky, Nepál naopak granty. Nevyslovené bylo varování Káthmándú, aby nenaštvalo svého obřího souseda na jihu, Indii.

Ještě předtím, než Oli navštívil Čínu v prvním prosincovém týdnu, panovala nejistota ohledně toho, co bude zahrnuto do rámcové dohody.

Nepál poslal draft až na poslední chvíli. Zahrnoval klauzuli o „*financování pomoci v rámci podnikové modality*“, jazyk, na kterém se obě strany dohodly a který zohlednil neochotu Pekingů poskytnout granty Nepálu, ale také se výslovně vyhnul zmínce o půjčkách z Číny.

Čínské a nepálské delegace vpuštěné prezidentem Si Ťin-pchingem a premiérem KP Sharma Oli do Pekingu 3. prosince 2024. © FMPRC

„Bylo by zásadní chybou půjčit si od kohokoli jiného než od Číny. Pokud jsou špatné podmínky, pak je také možné zajistit granty,“ řekl Sudhir Sharma, bývalý šéfredaktor největšího nepálského deníku Kantipur. „Konečně byl odsouhlasen model financování pomoci a pomoci, který nebyl nařízen ani jako čistě granty, ani jako půjčky. To znamená granty a zvýhodněné půjčky. Čína i Nepál prokázaly flexibilitu, která zabránila tomu, aby byla dohoda odsunuta na vedlejší kolej.

PŘEČTĚTE SI VÍCE: 'God Mode': Jako neporazitelný hráč, vzestup Gautama Adaniho jako globálního průmyslníka je obdobný jako v Indii.

Složitost přispívá také domácí politická krajina Nepálu. V současné době má koaliční vládu vedenou dvěma hlavními stranami: levicovou nepálskou komunistickou stranou (Sjednocená marxistická leninská nebo CPN-UML) a pravicovým nepálským kongresem. Tyto dvě strany jsou zásadně ideologicky protichůdné, což často komplikuje dosažení konsensu ve významných národních záležitostech, jako je BRI.

CPN-UML se k BRI staví od začátku pozitivně. Nepálský kongres byl však méně vstřícný a hlasitě se postavil proti přijetí jakýchkoli půjček v rámci této iniciativy. Navzdory těmto rozdílům se obě vedoucí strany nakonec dohodly na zapojení země do BRI. Sharma to

označil za pozitivní krok pro zahraniční politiku Nepálu.

„Je povzbudivé vidět, jak obě strany stojí společně v zahraniční politice. Vysílá to silnou zprávu,“ řekl. „Nyní by měl Nepál pracovat na udržení vztahů tímto způsobem s ostatními zeměmi, včetně Indie.“

Nepalský premiér a předseda CPN-UML (Komunistická strana Nepálu – sjednocený marxistický leninista) KP Sharma Oli (uprostřed) mává davu během masového shromáždění v Káthmándú v Nepálu dne 22. listopadu 2024. © Sanjit Pariyar/NurPhoto via Getty Images

Rozvojové plány

Nepál navrhl 10 projektů v rámci BRI. Mezi nejvýznamnější patří železnice Kerung-Kathmandu , tunel Tokha-Chhahare a přenosové vedení Kerung-Rasuwagadhi 220 KV .

BRI, označovaná jako Nová hedvábná stezka, je jedním z nejambicióznějších infrastrukturních projektů v historii. Byl zahájen v roce 2013 prezidentem Si Ťin-pchingem a původně byl navržen tak, aby propojil východní Asii a Evropu prostřednictvím fyzické infrastruktury. V průběhu let se rozšířila o Afriku, Oceánii a Latinskou Ameriku, čímž se rozšířil ekonomický a politický vliv Číny.

Odborníci se domnívají, že realizace projektů BRI by mohla pro Nepál změnit hru. Bývalý nepálský velvyslanec v Rusku Milan Tuladhar poznamenal, že velké projekty v rámci BRI, jako jsou železnice, dálnice a rozvoj infrastruktury, by mohly zemi změnit. Čína si podle něj klade za cíl rozšířit dopravní síť včetně železnic až k indickým hranicím.

„Nepál může těžit z Transhimalájské vícerozměrné konektivity, která zahrnuje infrastrukturu, jako jsou sítě optických vláken, elektrické rozvodné sítě a železnice,“ řekl Tuladhar. *„To pomůže nepálské ekonomice.“* Čína chce, aby se Nepál rozvíjel a zůstal stabilní.

Tuladhar dodal, že Čína se snaží řešit výzvy, které představuje Západ, a zároveň udržovat dobré vztahy s Indií. Západ je zároveň odhodlán čelit čínskému vlivu a Peking se v této dynamice pohybuje prostřednictvím spolupráce s Novým Dillí.

Indie také vyjádřila zájem o propojení Káthmándú železnicí, přičemž železniční trať Raxaul-Káthmándú je v současné době předmětem studie. Sharma zdůraznil, že Nepál by se měl zaměřit na infrastrukturní projekty v rámci BRI, jako jsou železnice, silnice a vodní energie.

„Nyní, když naši dva sousedé prosperují, musíme pečlivě posoudit, jak z toho můžeme těžit,“ řekl Sharma. *„Stejně jako za éry Malla může Nepál využít své strategické pozice obchodního centra. Příležitost je tu, protože naši sousedé bohatnou, což Nepálu vytváří jedinečnou výhodu, které se může chopit.“*

Žena kráčí a nese své dítě po zatopené silnici poblíž břehu přetékající řeky Bagmati po vydatném dešti v Káthmándú v Nepálu 28. září 2024. Podle zprávy bylo potvrzeno nejméně 50 mrtvých po celé zemi kvůli ničivým povodněm v zemi. © Sunil Pradhan/Anadolu prostřednictvím Getty Images

Indické a americké faktory

Čínsko-nepálské vztahy sahají do roku 1960, ale historické vazby Nepálu s Tibetem sahají mnohem dále. Dnes se vztahy země s Čínou rozšiřují na mezilidské vztahy, ekonomická partnerství a kulturní výměny.

Nepál sdílí hranici s Čínou o délce 1 414 kilometrů, přičemž v současné době funguje 14 obchodních bodů, včetně hlavních v Tatopani a Kerung.

Čínská investice v Nepálu vyvolala debaty a nejistotu. Po roce 2017 se projekty BRI potýkaly s několika překážkami. Podle Pawana Adhikariho, vedoucího výzkumného pracovníka Centra pro sociální inovace a zahraniční politiku, tyto výzvy pocházejí z velké části z vlivu Indie a Spojených států.

„Hlavním důvodem nedostatečné implementace BRI je geopolitický tlak. Cílem Indie i USA je snížit vliv Číny v Nepálu,“ řekl Adhikari. „Jak Nepál posiluje své vztahy s Čínou, musí také brát v úvahu zájmy dalších spřátelených národů.“

Záběr s dlouhou expozicí osvětluje pohoří obklopující údolí Káthmándú při pohledu z horské stanice v Káthmándú v Nepálu 4. prosince 2024. © Subaas Shrestha/NurPhoto via Getty Images

Adhikari varoval, že implementace BRI by mohla představovat problémy pro suverenitu Nepálu. Bishnu Rijal, člen ústředního výboru CPN-UML, však nesouhlasil a tvrdil, že země musí ponechat všechny cesty otevřené, včetně dohod o obchodu s energií s Čínou.

„Pokud Nepál nepřijme spolupráci s Čínou, bude čelit významným výzvám a riziku, že zůstane pozadu,“ prohlásil Rijal.

PŘEČTĚTE SI VÍCE: Lidožrouti jsou pryč: Nepálské kreativní řešení, jak se vypořádat s problémem velkých koček
Aktivní zapojení Číny v Nepálu je stále viditelnější. Dříve se Peking zdržel komentářů k vnitřním záležitostem země.

Čína se však nedávno začala vyjadřovat k otázkám souvisejícím s Nepálem, zejména v reakci na aktivity USA. V roce 2022, kdy byl v nepálském parlamentu představen americký grantový projekt Millennium Challenge Corporation-Nepal Compact (MCC), Čína silně zareagovala. MCC se stalo vysoce nabitým geopolitickým problémem s častými prohlášeními Pekingu i Washingtonu.

Premiér Oli pořídil záznamy o svých návštěvách Číny, které převyšovaly jeho návštěvy v Indii – jak zdůraznila indická média . Stejně tak čínská média také vyzdvihla jeho návštěvu jako významnou.

Starší novinář Yubaraj Ghimire trval na tom, že Nepál provádí nezávislou zahraniční politiku, a řekl, že rozhodnutí o návštěvě země by mělo být autonomní na základě požadavků a potřeb situace. *"To odráží pozitivní aspekt nepálské diplomacie,"* řekl Ghimire. Dodal, že Oliho návštěvy byly úspěšné a demonstrují "pragmatický přístup" Nepálu k zahraničním vztahům.

Mukesh **Pokhrel**, novinář se sídlem v Káthmándú v Nepálu

Funkce

Tento příběh můžete sdílet na sociálních sítích:

Sledujte dál RT

ČínaIndieNÁS

